

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 23.2.2022
COM(2022) 71 final

ANNEX

BILAGA

till förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

**om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet och om ändring av direktiv
(EU) 2019/1937**

{SEC(2022) 95 final} - {SWD(2022) 38 final} - {SWD(2022) 39 final} -
{SWD(2022) 42 final} - {SWD(2022) 43 final}

BILAGA

DEL I

1. ÖVERTRÄDELSE AV RÄTTIGHETER OCH FÖRBUD SOM INGÅR I INTERNATIONELLA AVTAL OM MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

1. Överträdelse av alla folks rätt att fritt förfoga över sina egna naturrikedomar och att inte berövas sina möjligheter till försörjning i enlighet med artikel 1 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.
2. Överträdelse av rätten till liv och personlig säkerhet i enlighet med artikel 3 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.
3. Överträdelse av förbudet mot tortyr eller grym, omänsklig eller förnedrande behandling i enlighet med artikel 5 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.
4. Överträdelse av rätten till frihet och säkerhet i enlighet med artikel 9 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.
5. Överträdelse av förbudet mot godtycklig eller olaglig inblandning i en persons privatliv, familj, hem eller korrespondens och angrepp mot personens rykte i enlighet med artikel 17 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.
6. Överträdelse av förbudet mot inblandning i rätten till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet i enlighet med artikel 18 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.
7. Överträdelse av rätten att åtnjuta rättvisa och gynnsamma arbetsvillkor, inbegripet en skälig lön, en godtagbar tillvaro, trygga och sunda arbetsförhållanden och en skälig begränsning av arbetstiden i enlighet med artikel 7 i den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.
8. Överträdelse av förbudet att begränsa arbetstagarnas tillgång till lämpligt boende, om arbetskraften är inhyst i boende som tillhandahålls av företaget, och att begränsa arbetstagarnas tillgång till lämplig föda, kläder, vatten och sanitet på arbetsplatsen i enlighet med artikel 11 i den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.
9. Överträdelse av barnets rätt att i första hand få sina intressen tillgodosedda i alla beslut och åtgärder som påverkar barn i enlighet med artikel 3 i konventionen om barnets rättigheter. Överträdelse av barnets rätt att utveckla sin fulla potential i enlighet med artikel 6 i konventionen om barnets rättigheter. Överträdelse av barnets rätt till bästa möjliga hälsa i enlighet med artikel 24 i konventionen om barnets rättigheter. Överträdelse av rätten till social trygghet och en lämplig levnadsstandard i enlighet med artiklarna 26 och 27 i konventionen om barnets rättigheter. Överträdelse av rätten till utbildning i enlighet med artikel 28 i konventionen om barnets rättigheter. Överträdelse av barnets rätt att skyddas mot alla former av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp och att skyddas mot att bli bortförd, såld eller flyttad illegalt till en annan plats i eller utanför sitt land i exploaterings syfte i enlighet med artiklarna 34 och 35 i konventionen om barnets rättigheter.
10. Överträdelse av förbudet mot anställning av barn under den ålder då skolplikten upphör och, under alla omständigheter, barn under 15 år, såvida detta inte föreskrivs

i lagstiftningen på anställningsorten i enlighet med artikel 2.4 och artiklarna 4–8 i Internationella arbetsorganisationens konvention om minimiålder, 1973 (nr 138).

11. Överträdelse av förbudet mot barnarbete i enlighet med artikel 32 i konventionen om barnets rättigheter, inbegripet de värsta formerna av barnarbete för barn (personer under 18 års ålder) i enlighet med artikel 3 i Internationella arbetsorganisationens konvention om de värsta formerna av barnarbete, 1999 (nr 182). Detta omfattar följande:
 - (a) Alla former av slaveri och med slaveri jämförbara bruk och sedvänjor, såsom handel med barn, trälldom för skuld, livegenskap och tvångsarbete, inklusive rekrytering med våld eller tvång av barn för utnyttjande i väpnade konflikter.
 - (b) Utnyttjande, rekrytering och utbudande av barn för prostitution, produktion av pornografiska framställningar eller pornografiska framträdanden.
 - (c) Utnyttjande, rekrytering och utbudande av barn för olaglig verksamhet, särskilt för framställning av och handel med narkotiska preparat.
 - (d) Arbete som genom sin natur eller de omständigheter under vilka det utförs kan skada barns hälsa, säkerhet eller moral.
12. Överträdelse av förbudet mot tvångsarbete. Detta omfattar varje arbete eller tjänst som avfordras en person under hot om något slag av straff och till vars utförande ifrågavarande person icke erbjudit sig av fri vilja, till exempel som en följd av trälldom för skuld eller människohandel. Undantagna från tvångsarbete är varje arbete eller tjänst som uppfyller kraven i artikel 2.2 i Internationella arbetsorganisationens konvention angående tvångs- eller obligatoriskt arbete, 1930 (nr 29) eller artikel 8.3 b och c i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.
13. Överträdelse av förbudet mot alla former av slaveri, slaveriliknande förhållanden, trälldom eller andra former av överhöghet eller förtryck på arbetsplatsen, däribland extremt ekonomiskt eller sexuellt utnyttjande och förnedring i enlighet med artikel 4 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och artikel 8 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.
14. Överträdelse av förbudet mot människohandel i enlighet med artikel 3 i Palermoprotokollet för att förebygga, förhindra och bestraffa människohandel, särskilt handel med kvinnor och barn, som kompletterar FN:s konvention om gränsöverskridande organiserad brottslighet.
15. Överträdelse av föreningsfriheten, mötesfriheten, organisationsrätten och rätten till kollektiva avtalsförhandlingar i enlighet med artikel 20 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, artiklarna 21 och 22 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, artikel 8 i den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, Internationella arbetsorganisationens konvention angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten, 1948 (nr 87) och Internationella arbetsorganisationens konvention angående tillämpning av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten, 1949 (nr 98), inbegripet följande rättigheter:
 - (a) Arbetstagare har rätt att bilda eller ansluta sig till en fackförening.
 - (b) Bildande, anslutning till eller medlemskap i en fackförening får inte användas som skäl till omotiverad diskriminering eller vedergällning.

- (c) Arbetstagarorganisationer har rätt att verka fritt i enlighet med tillämpliga föreskrifter och i linje med deras författningar och regler utan inblandning av myndigheterna.
 - (d) Rätten att strejka och rätten till kollektiva avtalsförhandlingar.
16. Överträdelse av förbudet mot ojämlik behandling i arbetslivet, såvida detta inte är motiverat av anställningens krav i enlighet med artikel 2 och artikel 3 i Internationella arbetsorganisationens konvention angående lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde, 1951 (nr 100), artikel 1 och artikel 2 i Internationella arbetsorganisationens konvention angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning, 1958 (nr 111) och artikel 7 i den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Ojämlik behandling omfattar i synnerhet betalning av ojämlik ersättning för arbete av lika värde.
 17. Överträdelse av förbudet mot att innehålla en tillräcklig levnadslön i enlighet med artikel 7 i den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.
 18. Överträdelse av förbudet mot att orsaka mätbar miljöförstöring, däribland skadlig förändring av marken, förorening av vatten eller luft, skadliga utsläpp eller överdriven vattenförbrukning eller annan påverkan på naturresurser, som
 - (a) försämrar de naturliga livsbetingelserna för bevarande eller framställning av livsmedel, eller
 - (b) förvägrar en person tillgång till säkert och rent dricksvatten, eller
 - (c) gör det svårt för en person att komma åt sanitära inrättningar eller förstör dem, eller
 - (d) är skadlig för hälsan, säkerheten, den normala användningen av egendom eller mark eller en persons normala förvärvsverksamhet, eller
 - (e) påverkar den ekologiska integriteten, till exempel genom avskogning
 i enlighet med artikel 3 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, artikel 5 i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och artikel 12 i den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.
 19. Överträdelse av förbudet mot att olagligen utrymma eller inta mark, skogar och vattenresurser i samband med förvärv, utveckling eller annan användning av mark, skogar och vattenresurser, inbegripet genom avskogning, vars användning säkerställer en persons försörjning i enlighet med artikel 11 i den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.
 20. Överträdelse av ursprungsfolkens rätt till de marker, territorier och resurser de traditionellt har ägt, bebott eller på annat sätt använt eller förvärvat i enlighet med artiklarna 25, 26.1–2, 27 och 29.2 i FN:s deklaration om ursprungsfolkens rättigheter.
 21. Överträdelse av ett förbud eller en rättighet som inte omfattas av punkterna 1–20 ovan, men som ingår i de avtal om mänskliga rättigheter som förtecknas i avsnitt 2 i denna del, och som direkt påverkar ett berättigat intresse som skyddas i dessa avtal, under förutsättning att det berörda företaget rimligen borde ha kunnat bedöma risken för en sådan påverkan och fastställt vilka lämpliga åtgärder som borde vidtas för att fullgöra de skyldigheter som avses i artikel 4 i detta direktiv med beaktande av alla

relevanta omständigheter för företagets verksamhet, däribland den berörda sektorn och det operativa sammanhanget.

2. KONVENTIONER OM MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER OCH GRUNDLÄGGANDE FRIHETER

- Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.
- Den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.
- Den internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.
- Konventionen om förebyggande och bestraffning av brottet folkmord (genocide).
- Konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.
- Den internationella konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering.
- Konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor.
- Konventionen om barnets rättigheter.
- Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.
- Förenta nationernas deklaration om ursprungsfolkens rättigheter.
- Förklaringen om rättigheter för personer som tillhör nationella eller etniska, religiösa och språkliga minoriteter.
- Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet och Palermoprotokollet för att förebygga, förhindra och bestraffa människohandel, särskilt handel med kvinnor och barn, som kompletterar FN:s konvention om gränsöverskridande organiserad brottslighet.
- Internationella arbetsorganisationens deklaration om grundläggande principer och rättigheter på arbetet.
- Internationella arbetsorganisationens trepartsdeklaration om principer som rör multinationella företag och socialpolitik.
- Internationella arbetsorganisationens grundläggande konventioner:
 - Konvention angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten, 1948 (nr 87)
 - Konventionen angående tillämpning av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten, 1949 (nr 98)
 - Konventionen angående tvångs- eller obligatoriskt arbete, 1930 (nr 29) (och dess protokoll från 2014)
 - Konventionen angående avskaffande av tvångsarbete, 1957 (nr 105)
 - Konventionen om minimiålder för tillträde till arbete, 1973 (nr 138)
 - Konventionen om förbud mot och omedelbara åtgärder för att avskaffa de värsta formerna av barnarbete, 1999 (nr 182)

- Konventionen angående lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde, 1951 (nr 100)
- Konventionen angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning, 1958 (nr 111).

DEL II

ÖVERTRÄDELSE AV INTERNATIONELLT ERKÄNDA VILLKOR OCH FÖRBUD SOM INGÅR I MILJÖKONVENTIONER

1. Överträdelse av skyldigheten att vidta nödvändiga åtgärder i samband med användningen av biologiska resurser för att undvika eller minimera negativa konsekvenser för den biologiska mångfalden, i linje med artikel 10 b i 1992 års konvention om biologisk mångfald och [med beaktande av eventuella ändringar genom FN:s konvention om biologisk mångfald efter 2020], inbegripet skyldigheterna i Cartagena-protokollet angående utvecklingen, hanteringen, transporten, användningen, överföringen och utsättningen av levande modifierade organismer och i Nagoya-protokollet om tillträde till genetiska resurser samt rimlig och rättvis fördelning av den nytta som uppstår vid deras användning, vilket är fogat till konventionen om biologisk mångfald, av den 12 oktober 2014.
2. Överträdelse av förbudet mot import eller export av hotade arter som ingår i ett tillägg till konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter (Cites) av den 3 mars 1973 utan tillstånd, i enlighet med artiklarna III, IV och V.
3. Överträdelse av förbudet mot tillverkning av produkter med kvicksilver tillsatt i enlighet med artikel 4.1 och bilaga A del I i Minamatakonventionen om kvicksilver av den 10 oktober 2013 (Minamatakonventionen).
4. Överträdelse av förbudet mot användning av kvicksilver och kvicksilverföreningar i tillverkningsprocesser i den mening som avses i artikel 5.2 och bilaga B del I i Minamatakonventionen från det utfasningsdatum som anges i konventionen för de respektive produkterna och processerna.
5. Överträdelse av förbudet mot behandling av kvicksilveravfall i strid med bestämmelserna i artikel 11.3 i Minamatakonventionen.
6. Överträdelse av förbudet mot tillverkning och användning av kemikalier enligt artikel 3.1 a (i) och bilaga A till Stockholmskonventionen av den 22 maj 2001 om långlivade organiska föroreningar (POP-konventionen) i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1021 av den 20 juni 2019 om långlivade organiska föroreningar (EUT L 169, 25.6.2019, s. 45–77).
7. Överträdelse av förbudet mot hantering, insamling, lagring och bortskaffande av avfall på ett sätt som inte är miljövänligt i enlighet med gällande föreskrifter i den tillämpliga jurisdiktionen enligt bestämmelserna i artikel 6.1 d (i) och (ii) i POP-konventionen,
8. Överträdelse av förbudet mot import av en kemikalie som ingår i förteckningen i bilaga III till konventionen om förfarandet med förhandsgodkännande sedan

information lämnats för vissa farliga kemikalier och bekämpningsmedel i internationell handel (UNEP/FAO), antagen den 10 september 1998, såsom anges av den importerande parten till konventionen i linje med förfarandet med förhandsgodkännande sedan information lämnats (PIC-förfarandet).

9. Överträdelse av förbudet mot tillverkning och förbrukning av vissa ämnen som bryter ned ozonskiktet (dvs. CFC, haloner, CTC, TCA, BCM, MB, HBFC-föreningar och HCFC-föreningar) efter deras utfasning enligt Wienkonventionen för skydd av ozonskiktet och Montrealprotokollet om ämnen som bryter ned ozonskiktet.
10. Överträdelse av förbudet mot export av farligt avfall i den mening som avses i artikel 1.1 och annat avfall i den mening som avses i artikel 1.2 i Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och om slutligt omhändertagande av farligt avfall av den 22 mars 1989 (Baselkonventionen) och i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 av den 14 juni 2006 om transport av avfall (EUT L 190, 12.7.2006, s. 1–98) (förordning (EG) nr 1013/2006), senast ändrad genom kommissionens delegerade förordning (EU) 2020/2174 av den 19 oktober 2020 (EUT L 433, 22.12.2020, s. 11–19)
 - (a) till en part som har förbjudit import av sådant farligt avfall eller annat avfall (artikel 4.1 b i Baselkonventionen),
 - (b) till en importerande stat enligt definitionen i artikel 2.11 i Baselkonventionen som inte har lämnat ett skriftligt medgivande till den speciella importen, i de fall då den importerande staten inte har förbjudit import av sådant avfall (artikel 4.1 c i Baselkonventionen),
 - (c) till en icke-part till Baselkonventionen (artikel 4.5 i Baselkonventionen),
 - (d) till en importerande stat om sådant farligt avfall eller annat avfall inte hanteras på ett miljövänligt sätt i den importerande staten eller på annat håll (artikel 4.8 första meningen i Baselkonventionen).
11. Överträdelse av förbudet mot export av farligt avfall från länder som ingår i förteckningen i bilaga VII till Baselkonventionen till länder som inte ingår i förteckningen i bilaga VII (artikel 4A i Baselkonventionen, artikel 36 i förordning (EG) nr 1013/2006).
12. Överträdelse av förbudet mot import av farligt avfall och annat avfall från en icke-part till Baselkonventionen (artikel 4.5 i Baselkonventionen).